
Problem

Som led i forhandlingerne om en ny national demenshandlingsplan er ordførerne enige om, at gennemføre konkrete lovmæssige initiativer til foråret rettet mod varigt inhabile, og at udgifterne til et sådant lovforslag og ordning, findes ved næste års satspuljeforhandlinger.

Baggrund

Parterne er opmærksomme på, at flere borgere med en varigt nedsat psykisk funktionsevne, f.eks. borgere med demens eller mental retardering, ikke modtager den somatiske behandling, de har behov for af hensyn til deres aktuelle eller fremtidige sundheds- og helbredstilstand. Dette skyldes, at de som følge af deres psykiske funktionsnedsættelse ikke formår at forholde sig fornuftsmæssigt til et behandlingsbehov og således afviser at modtage behandling, selvom behandlingen ud fra en sundhedsfaglig vurdering bør gennemføres. Patienten kan således på grund af sin mentale tilstand bringe sig selv i en situation med unødvendige smerter og lidelser.

Løsning

Parterne ønsker at styrke omsorgen over for denne gruppe af patienter og finder det nødvendigt, at der tilvejebringes en klar hjemmel til, at disse patienter kan behandles, selvom de modsætter sig. Parterne er i den forbindelse opmærksomme på, at flere patient- og fagorganisationer tilsvarende har efterspurgt en sådan mulighed.

Der er enighed blandt parterne om, at denne mulighed for tvang forudsætter, at der samtidigt etableres garantier for at sikre patientens retssikkerhed.

Det er vigtigt for parterne, at der etableres et etstrengt klagesystem, der gør det muligt at klage over beslutninger om tvangsindgreb. Der oprettes således et ny klagenævn (Det Somatiske Klagenævn), som etableres ved Styrelsen for Patient-sikkerhed. Nævnet, der vil bestå af en formand (jurist) og en repræsentant fra Læge- eller Tandlægeforeningen samt en repræsentant fra Danske Handicaporganisationer, kan tage stilling til, om beslutningen om tvang var berettiget. Tvang, som tillige udgør frihedsberøvelse, kan indbringes for domstolene.

Det er desuden vigtigt for parterne, at der etableres en indberetningsordning, som giver et samlet overblik over lægens eller tandlægens beslutninger om anvendelse af tvang. Parterne ønsker derimod ikke, at der skal foretages indberetning hver gang, tvangen reelt udøves. Beslutninger om tvang skal fornys og indberettes på ny hver 6. måned.

Udgifterne til disse ordninger forventes at udgøre samlet ca. 16,5 mio. kr. i 2018 og herefter ca. 15 mio. varigt. Heraf udgør udgifter til klagesystemet ca. 11 mio.

kr. årligt, udgifter til indberetninger ca. 3,4 mio. og IT-understøttelse ca. 0,5 mio. kr. Dertil kommer etableringsomkostninger til it-systemer på ca. 0,5 kr. i 2018.

Parterne er enige om at afsætte midler til finansiering af disse ordninger ved næste års satspuljeforhandlinger. Det skal sikre, at lovforslaget kan træde i kraft den 1. januar 2018.